

Mia Laiho kok

Kirjallinen kysymys EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevien hoitajien ammatinharjoittamisen lupamenettelystä ja koulutuksen laadusta ja kielitaidosta

Eduskunnan puhemiehelle

Työntekijöiden sekä asiakkaiden ikääntymisestä johtuva työvoimapula on jo todellisuutta useimmissa kunnissa ja ammattitaitoisen hoitohenkilökunnan tarve vain lisääntyy väestön ikääntymisen ja palvelutarpeiden kasvun myötä. Hoitajista joka kymmenes myös eläköityy seuraavien 10 vuoden aikana, mikä lisää työvoimatarvetta. Marinin hallitus on samaan aikaan myös suunnittelemassa mm. vanhustenhuoltoon lakimuutoksia, jotka entisestään lisäävät koulutetun henkilöstön tarvetta.

Tulevaisuudessa terveydenhuollon ammattihenkilöitä tarvitaan lisää vuoteen 2035 mennessä eri arvioiden mukaan vaihdellen lähes 200 000. (Valtiontalouden teknologian tutkimuskeskus VTT, lähes 200 000 ja Kuntien eläkevakuutuslaitos Keva, lähes 170 000). Työperäisestä maahanmuutosta toivotaan työvoimapulaan osaksi ratkaisua. Samaan aikaan kuitenkin Suomessa EU/ETA-maiden ulkopuolella saaneiden koulutuksen hyväksyttäminen ja ammatinharjoittamisluvan saaminen ovat erittäin hankalan, byrokraattisen ja pitkän prosessin takana.

Terveydenhuollon ammattihenkilö, joka on suorittanut ammattipätevyyteen johtavan hoitoalan tutkinnon muualla kuin Suomessa, voi tietyin edellytyksin saada laillistuksen tai nimikesuojauksen Suomessa. EU/ETA-maiden ulkopuolella suoritetun koulutus tunnustetaan Suomessa, jos koulutus on Valviran hyväksymä. Ennen hyväksyntää Valvira antaa tarvittaessa hakijalle vaatimuksen lisäopintojen suorittamisesta ja kuulustelusta ammattitaidon selvittämiseksi. Valvira edellyttää myös, että EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevilla täytyy olla myös riittävä kielitaito ennen ammattioikeuksien myöntämistä.

EU/ETA-maiden ulkopuolella suoritetut tutkinnot voivat olla sisällöltään hyvinkin erilaisia eivätkä suoraan vastaa Suomen vastaavia tutkintoja. Riittävän kielitaidon varmistamisen välineet vaikuttavat puutteellisilta. Käytännössä puutteellinen kielitaito aiheuttaa myös ongelmia potilaiden ja hoitohenkilökunnan vuorovaikutuksessa ja kirjauksissa, joista voi aiheutua myös potilasturvallisuuden vaarantumista.

Lääkäreiden kohdalla Valviralla on selkeät vaatimukset siitä, mitä lääkärin ammatin harjoittamiseen edellytetään, ja lisäkoulutus ja tentit on keskitetty yhdelle taholle. Vastaavanlainen järjestelmä puuttuu hoitajilta. Hoitajien ammattipätevyyden täydennysprosessi on ollut yksittäisten irrallisten hankkeiden varassa, ja siitä puuttuu pidempikestoinen jatkuvuus. Riittävän kielitaidon

Kirjallinen kysymys KK 445/2019 vp

osoittamisessa vaikuttaa olevan haasteita sekä ulkomailta Suomeen tulleiden lääkäreiden että hoitajien osalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä EU- tai ETA-maiden ulkopuolelta tulleiden sairaanhoitajien ja muiden hoitajien koulutuspolun helpottamiseksi ja työvoimapulaan vastaamiseksi,

miten hallitus aikoo varmistaa, että EU- tai ETA-maiden ulkopuolelta tulleiden hoitajien koulutus vastaa sisällöllisesti ja laadullisesti Suomessa vastaavaa koulutusta ja

kuinka hallitus aikoo varmistaa, että ulkomailta tulleiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden kielitaito on riittävän hyvällä tasolla käytännön asiakaspalvelutyöhön sosiaali- ja terveysalalla?

Helsingissä 16.1.2020

Mia Laiho kok